

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені Михайла ДРАГОМАНОВА

Серія 15

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ
(фізична культура і спорт)

Випуск 4 (190) 25

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2025

УДК 0.51

Н 34

WEB сторінка електронного видання : <http://enquir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua>

www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення

Витяг з реєстру суб'єктів у сфері медіа-реєстрів Ідентифікатор медіа R30-01416 від від 28.09.2023

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» за галузями наук: 011

«Педагогічні науки», 017 «Фізичне виховання і спорт» – (Наказ Міністерства освіти і науки № 886 від 02.07.2020).

Редакційна рада:

Андрущенко В.П.	доктор філософських наук, академік НАПН України, ректор УДУ імені Михайла Драгоманова; (гол.Ред.ради);
Вернидуб Р.М.	доктор філософських наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Євтух В.Б.	доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Дробот І.І.	доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Мацько Л.І.	доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Падалка О.С.	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Синьов В.М.	доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Торбін Г.М.	доктор фізико-математичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
Шут М.І.	доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова.

Редакційна колегія серії:

Тимошенко О.В.	доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова; Головний редактор.
Дьоміна Ж.Г.	кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я УДУ імені Михайла Драгоманова; Заступник головного редактора.
Андрєєва О.В.	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації, Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ, Україна)
Ареф'єв В. Г.	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, УДУ імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Грибан Г.П.	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення, Житомирський державний університет імені І. Франка (м. Житомир, Україна)
Приймаков О.О.	доктор біологічних наук, професор, професор кафедри здоров'я збережувальної освіти та фізичної рекреації факультету фізичного виховання, спорту та здоров'я, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Пронтенко В.В.	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)
Пронтенко К.В.	доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова (м. Житомир, Україна)
Суценко Л.П.	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фітнесу та фізкультурно-спортивної реабілітації, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Тимчик М. В.	кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту, Український державний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ)
Томенко О.А	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури, Сумський державний педагогічний університет (м. Суми, Україна)
Ейдер Ежи	доктор педагогічних наук, доктор наук з фізичного виховання, професор Щецинського університету (Польща)
Масол В.В.	доктор філософії, викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; Відповідальний секретар

ISSN 2311-2220 Схвалено рішенням Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова

Н 34

Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15.
Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – Випуск 4 (190). – 227

У статтях розглядаються результати теоретичних та науково-експериментальних досліджень у галузі педагогічної науки, фізичного виховання та спорту, висвітлюються педагогічні, медико-біологічні, психологічні і соціальні аспекти, інноваційні технології навчання фізичної культури, практики підготовки спортсменів. Збірник розрахований на аспірантів, докторантів, наукових, педагогічних та науково-педагогічних працівників. Статті друкуються в авторській редакції.

© Автори статей, 2025

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025

© Редакційна колегія серії, 2025

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

NAUKOWYI CHASOPYS

Drahomanov Ukrainian State University

Series 15

SCIENTIFIC AND
PEDAGOGICAL PROBLEMS OF
PHYSICAL CULTURE
(*physical culture and sports*)

Issue 4 (190) 25

Kyiv
Publishers of State Mykhailo Drahomanov
University 2025

UDC 0.51

N 34

WEB page of electronic edition: <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua/www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15>

National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting

Extract from the register of subjects in the field of media registrars Media identifier R30-01416 dated 09/28/2023

The collection is included in the list of scientific professional publications of Ukraine of category "B" by branches of science: 011 "Pedagogical sciences", 017 "Physical education and sports" - (Order of the Ministry of Education and Science № 886 from 02.07.2020).

Editorial Board:

- Andrushchenko V.** Doctor of Philosophy, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, rector of the State Mykhailo Dragomanov University (head of the board);
- Vernidub R.** Doctor of Philosophy Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Yevtukh V.** Doctor of History Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Drobot I.** Doctor of Historical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Matsko L.** Doctor of Philology Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University;
- Padalka O.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding Member of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University;
- Sinyov V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University;
- Torbin G.** Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Shut M.** Doctor of Sciences (Physics and Mathematics), Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Dragomanov University.

Editorial board:

- Tymoshenko O.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, dean of the Faculty of Physical Education, Sports and Health, State Mykhailo Dragomanov University; **Editor in Chief.**
- Domina Zh** Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University; **Deputy editor.**
- Andreeva O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, National University of Physical Education and sports of Ukraine;
- Arefiev V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University
- Griban G.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Zhytomyr State University named after I. Franko;
- Priyamakov O.** Doctor of Biological Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University.
- Prontenko V.** Candidate of Science in Physical Education and Sports, Assistant Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Prontenko K.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Sushchenko L.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Fitness and Physical Culture and Sports Rehabilitation, State Mykhailo Dragomanov University (Kyiv)
- Tymchyk M** Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Dragomanov University;
- Tomenko O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, Sumy State Pedagogical University;
- Ayer Ezhie** Doctor of Pedagogical Sciences, Doctor of Science in Physical Education, Professor at Szczecin University, Poland;
- Masol V.** PhD, Lecturer at the Department of Theory and Methods of Physical Education, Faculty of Physical Education, Sports and Health, State Mykhailo Dragomanov University; **Responsible secretary.**

Scientific journal of the Dragomanov Ukrainian State University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works / Ed. O. V. Tymoshenko. - K.: Publishing house of State Mykhailo Dragomanov University, 2024 - Issue 4 (190). -227 s.

The article deals with the results of theoretical and scientific-experimental research in the field of pedagogical science, physical education and sports, highlights pedagogical, medical and biological, psychological and social aspects, innovative technologies of training physical culture, training practices of athletes. The collection is intended for graduate students, doctoral students, scientific, pedagogical and scientific and pedagogical workers. Articles are printed in the author's wording.

Approved by the decision of the Academic Council of the State Mykhailo Dragomanov University

ISSN 2311-2220

© Authors of articles, 2025

© State Mykhailo Dragomanov University, 2025

© Editorial board, 2025

The collection is published monthly

ЗМІСТ 4 (190) 2025

1. Андреева О.В., Степанюк В.В., Усенко Д. В., Лазаківич Ю.І., Садовський О.О., Івчатова Т.В. ОСОБЛИВОСТІ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ВІДВІДУВАЧІВ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО КОМПЛЕКСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	9
2. Баламутова Н. М., Шейко Л. В., Санжарова Н. М., Ширяєва С. В. ІНФОРМАТИВНІСТЬ СИСТЕМНИХ ПОКАЗНИКІВ ВЕГЕТАТИВНИХ ФУНКЦІЙ ДЛЯ ОЦІНКИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ У ЮНАКІВ-ПЛОВЦІВ ПРИ ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕННЯХ МАКСИМАЛЬНОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ.....	14
3. Березовський В. А., Подгаєцький А. В., Савицький А. М., Воловик Н. І., Дуднік І.А., Маслак Ю.В. МАСАЖ ТА СУЧАСНІ ТЕХНІКИ ВІДНОВЛЕННЯ В НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ДЕФЛІМПІЙЦІВ-ОРІЄНТУВАЛЬНИКІВ ВИСОКОГО КЛАСУ.....	19
4. Воловик Н. І., Підвальна О. В. ЖІНОЧА СПОРТИВНА ТРІАДА.....	23
5. Гнітецька Т.В., Ковальчук Н.М., Завацька Л.А., Лазарев А. С. ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК ТЕРМІНІВ ВАРІАТИВНОГО НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ «ВОРКАУТ».....	27
6. Дичко Д. В., Дичко О. А. ЗАГАЛЬНА ІМУНОЛОГІЧНА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ОРГАНІЗМУ ЮНИХ ФУТЗАЛІСТІВ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬСЯ У V КРИТИЧНОМУ ПЕРІОДІ СТАНОВЛЕННЯ ІМУННОЇ СИСТЕМИ.....	33
7. Індіка С. Я., Белікова Н. О. ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	36
8. Калабський А.В., Романчук С.В. ДОСЛІДЖЕННЯ СУБ'ЄКТИВНОЇ ДУМКИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ БОКСУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВИЦЬ ВІЙСЬКОВОГО КОЛЕДЖУ СЕРЖАНТСЬКОГО СКЛАДУ.....	42
9. Калашник Д. С., Бабаджанян В. В., Курій О. В., Блошенко О. І., Борейко Н. Ю. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	49
10. Караулова С.І., Дядечко І.Є., Окопний А.М., Синиця А. В., Мозолюк О.В. SMARTBALL TRAINING: ІННОВАЦІЙНА ПРОГРАМА ДЛЯ ФУТБОЛІСТІВ.....	53
11. Кашуба А. А., Ковальський В. В., Чалій Л.В. ЛОГІСТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТРЕНЕРА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА (СКЛАДОВА) УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	58
12. Ковцун В. В., Ковцун В.І., Гнатчук Я.І., Лещак О.М., Демидюк С.Ю. ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТОК ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ.....	62
13. Козій Р.В., Міфтахутдінова Д.А., Святий А.В. ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ПОКАЗНИКІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВЕСЛУВАЛЬНИКІВ-АКАДЕМІСТІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У ПІДГОТОВЧОМУ ПЕРІОДІ РІЧНОГО МАКРОЦИКЛУ ПІД ВПЛИВОМ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	67
14. Кондратюк Я.О., Шаверський В.К. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ФУТБОЛУ В РОЗРІЗІ ПОТОЧНИХ ВИКЛИКІВ.....	72
15. Коцур Н.І., Палієнко О.А., Поліщук В.В., Моечан В.П., Лой Б.І. АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ДИФЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ В КОРЕКЦІЇ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	78
16. Лаврентьєв О.М., Антоненко С.А., Сергієнко Ю.П. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ.....	83
17. Лях-Породько О.О., Щербашин Я.С., Лях-Породько С.О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПОРТИВНИХ ОЛІМПІАД СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПОРТИВНИХ ОЛІМПІАД СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ.....	87
18. Маліков М. В., Тищенко В.О., Симонік А. В., Силантьєв Д.О. БІОМЕХАНІЧНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ГРЕБКА У СПОРТСМЕНІВ РІЗНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В АКАДЕМІЧНОМУ ВЕСЛУВАННІ.....	90
19. Митчик О.П., Кліш І.С., Денисенко Н.Г., Пуш О. А. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	94
20. Міфтахутдінова Д.А., Лайчук А.М., Воронкова Т. В., Грановський Д.С. ВПЛИВ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ВИБУХОВУ СИЛУ БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ.....	98
21. Мусієнко О. В., Семенів Б. С., Гуртова Т. В., Федорович В. С., Приставський Т.Г., Годик Н. Р. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ТА МОТИВАЦІЇ БОРЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ БОРТЬБИ НА ПОЯСАХ: ФІЗІОЛОГІЧНІ, КЛІТИННІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ АДАПТАЦІЇ.....	103
22. Ображей О.Є., Мачешич Є. О. ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З АКВАФІТНЕСУ ДО РОБОТИ З РІЗНИМИ ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ.....	110
23. Одерев А.М., Ткачук О.А., Романів І.В., Гоманюк С.В., Єрема Д.В., Гончарук М.О., Білецький С.В. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ БОЙОВОЇ ГОТОВНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ УПРОДОВЖ ЕКСПЕРИМЕНТУ.....	114
24. Оклієвич Н. О., Пітин М. П., Човган Р. Я., Третяк Д. Я. ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ТА ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ.....	120
25. Омельченко О. С., Кондратенко В. В., Міфтахутдінова Д. А., Могильний І.М. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ АТЛЕТІВ У ТРИАТЛОНІ.....	125
26. Омельчук О.В., Білик В.Г., Воронцова Т.В., Мегалінська Г.П., Білик Ж.І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ ОСНОВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ФІТНЕСУ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ФЕНОМЕНУ.....	129

27. Орлов О.І., Тимошенко О.В. РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ ЄДИНОБОРСТВАМ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ.....	132
28. Пальчук М. Б., Ображей О. Є., Сухомлинов Р. О., Козакова К. Г., Козакова М. С. ВПЛИВ ЗАСОБІВ СПА ТА МЕНТАЛЬНОГО ФІТНЕСУ НА ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ЖІНОК ПЕРШОГО ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ.....	139
29. Погребний В.В. ВПЛИВ БАДМІНТОНУ НА ФІЗИЧНИЙ І ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДЛІТКІВ.....	143
30. Пронтенко К. В., Холодня М. Ю., Михальчук Ю. Р., Михальчук Р. В. ЗАСТОСУВАННЯ ДИХАЛЬНИХ ВПРАВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ ПОКРАЩАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ТА ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	146
31. Путров О.Ю., Путров С.Ю., Атаманюк С.І. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІТ-СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	150
32. Рогаль І.В., Шкондя В.В., Чхань А.А., Лозинська О.В. ПОКРАЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ЗА РАХУНОК РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ У НЕ ПРОФІЛЬНИХ ЗВО.....	155
33. Стадник С.О. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ОСВІТИ СПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ.....	158
34. Степанюк Світлана, Коваль Вікторія, Грабовський Юрій, Городинська Інна, Глухова Ганна ВІД МОТИВАЦІЇ ДО ДІЇ: ЩО СПОНУКАЄ ЖІНОЦТВО ЗАЙМАТИСЯ ОЗДОРОВЧОЮ ГІМНАСТИКОЮ.....	165
35. Толкунова І.В., Гринь О.Р., Смоляр І. І., Бондаренко О.О. СТРЕСОСТІЙКІСТЬ СТУДЕНТІВ-СПОРТСМЕНІВ У КРИЗОВИХ УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	170
36. Хацаюк О. В., Титович А. О., Кулібаба С. О., Кривич В. М., Бондаренко Я. М., Шевченко Т. Г. ПРОГРАМА ЕРГОТЕРАПІЇ ЮНІОРОК 16-17 РОКІВ (U-17), ЯКІ СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ В ОДНОБОРСТВАХ ПІСЛЯ ЛІКУВАННЯ ТРАВМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ.....	178
37. Черееко С. В., Дорош В. А., Лутасєва Н. В., Умеренко В.Л. ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ НАБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	186
38. Шукатка О.В., Червоношапка М.О., Мартинів О.М., Кость М.М., Поліщук Н.М. ЧЕРПІДИНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ РІЗНОВИД РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧОК ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	190
39. Юхименко-Назарук І. А. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗНАНЬ З ЛОГІСТИКИ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ СФЕРИ ПОСЛУГ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	194
40. Ягунов В. В. МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЗМІСТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПЕДАГОГІЦІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	198
41. Bilokon Viktor, Anikeienko Larysa PHYSICAL POTENTIAL OF STUDENTS AT TECHNICAL UNIVERSITIES. PEDAGOGICAL MANAGEMENT AND ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS.....	204
42. Cherevichko Oleksandr, Smirnov Kostiantyn THE EFFECT OF SWIMMING ON PSYCHOLOGICAL STATE DURING RECOVERY FROM PROLONGED STRESS.....	207
43. Dobrovolskyi Volodymyr, Mykhailenko Vadym, Soha Serhii PEDAGOGICAL MANAGEMENT OF STUDENTS' PHYSICAL POTENTIAL IN MODERN CONDITIONS.....	211
44. Havrylova Nadiia, Luskan' O., Kuzmenko N. INNOVATIVE FORMS, MEANS AND TECHNOLOGIES IN PHYSICAL EDUCATION OF STUDENTS.....	214
45. Yefremenko Viktoriia, Syrovatko Zoia FEATURES OF PERSONAL AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF EDUCATIONAL INNOVATIONS.....	217
46. Білик В.Г., Омельчук О.В., Книш С.І. ПІДВИЩЕННЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ КУРСАНТІВ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ СПОРТИВНИМИ ІГРАМИ.....	220

3. Sautov R.T., Tyshchenko V.O. Integrated training methodology for the development of technical and tactical skills of football players at the stage of preliminary basic training. Scientific journal of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University, Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport). 2024. No. 12(185). С. 169-175. Eager, D., Ishac, K., Zhou, S., & Hossain, I. (2022). Investigating the knuckleball effect in soccer using a smart ball and training machine. Sensors. № 22(11). С. 3984.

4. Eager, D., Ishac, K., Zhou, S., & Hossain, I. (2022). Investigating the knuckleball effect in soccer using a smart ball and training machine. Sensors. № 22(11). С. 3984.

5. Kılınçarslan, G. (2023). Technological advances in football. The use of developing technology in sports. С. 97-124.

6. Lisenchuk G., Zhigadlo G., Tyshchenko V., Odynets T., Omelianenko H., Pityk P., Bessarabova O., Galchenko L., Dyadechko I. (2019b). Assess psychomotor, sensory-perceptual functions in sport games. Journal of Physical Education and Sport, 19(2), Art 175, 1205-1212.

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.04\(190\).11](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.04(190).11)

УДК 378.016:796/4-051

Кашуба Анатолій Анатолійович

ORCID: 0000-0001-7782-898X

**доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту
Рівненського державного гуманітарного університету, м. Рівне**

Ковальський Володимир В'ячеславович

ORCID: 0000-0001-8282-0173

кандидат педагогічних наук, доцент

**доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту
Рівненського державного гуманітарного університету, м. Рівне**

Чалій Людмила Володимирівна

ORCID: 0000-0003-4963-3864

кандидат педагогічних наук, доцент

**доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту
Рівненського державного гуманітарного університету, м. Рівне**

ЛОГІСТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТРЕНЕРА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА (СКЛАДОВА) УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Статтю присвячено вивченню особливостей формування логістичної компетентності майбутніх тренерів з видів спорту. Підкреслено важливість знань з логістики у професійній тренерській діяльності. Проаналізовано теоретико-методичні аспекти підготовки тренерів у закладах вищої освіти. Узагальнено сутність поняття «логістична компетентність». Визначено структуру логістичної компетентності тренера, що охоплює знання, навички та уміння, які забезпечують ефективне планування, організацію і реалізацію тренувального процесу з урахуванням ресурсного, просторово-часового та інформаційного забезпечення. Охарактеризовані основні компоненти логістичної компетентності тренера, такі як: планувально-організаційний, інформаційно-аналітичний, комунікативний, етично-правовий, адаптаційно-ситуаційний, ресурсний. Планувально-організаційний компонент забезпечує цілісність і системність у роботі тренера. Від його якості залежить не лише ефективність тренувального процесу, але й результативність виступів спортсменів, збереження їхнього здоров'я та раціональне використання ресурсів. Інформаційно-аналітичний компонент відповідає за вміння аналізувати результати змагань і тренувань, вести документацію, використовувати інформаційно-комунікаційні технології для моніторингу й обліку. Комунікативний компонент має ключове значення для створення позитивного психологічного клімату, ефективної командної взаємодії та загального успіху спортивної діяльності. Адаптаційно-ситуаційний компонент забезпечує динамічне та адаптивне управління тренувальним процесом, що дозволяє досягати високих результатів навіть у змінних та непередбачуваних умовах. Ресурсний компонент є фундаментальним для організації тренувального процесу. Уміння ефективно управляти ресурсами дозволяє створити стабільні умови для зростання майстерності спортсменів. Сформованість у майбутніх тренерів логістичної компетентності дозволить їм ефективно організувати, управляти та оптимізувати матеріальні, інформаційні та кадрові потоки у професійній діяльності.

Ключові слова: логістика, логістична компетентність, тренер, професійна діяльність.

Anatoliy Kashuba, Volodymyr Kovalskyi, Lyudmila Chalii The logistical competence of a trainer as a necessary condition (component) of successful professional activity. The article is devoted to the study of the features of the formation of logistical competence of future sports coaches. The importance of knowledge of logistics in professional coaching activities is emphasized. The theoretical and methodological aspects of training coaches in higher education institutions are analyzed. The essence of the concept of «logistical competence» is generalized. The structure of the trainer's logistical competence is determined, which includes knowledge, skills and abilities that ensure effective planning, organization and implementation of the training process, taking into account resource, spatial-temporal and informational support. The main components of the trainer's logistical competence are characterized, such as: planning-organizational, information-analytical, communicative, ethical-legal, adaptive-situational, resource. The planning and organizational component ensures integrity and consistency in the coach's work. Not only the effectiveness of the training process, but also the effectiveness of athletes' performances, the preservation of their

health and the rational use of resources depend on its quality. The information and analytical component is responsible for the ability to analyze the results of competitions and training, maintain documentation, use information and communication technologies for monitoring and accounting. The communicative component is of key importance for creating a positive psychological climate, effective team interaction and the overall success of sports activities. The adaptive and situational component provides dynamic and adaptive management of the training process, which allows achieving high results even in variable and unpredictable conditions. The resource component is fundamental for organizing the training process. The ability to effectively manage resources allows creating stable conditions for the growth of athletes' skills. The formation of logistical competence in future coaches will allow them to effectively organize, manage and optimize material, information and personnel flows in professional activities.

Key words: logistics, logistics competence, trainer, professional activity.

Постановка проблеми та актуальність. Основні напрямки інтеграційних процесів у сучасному спорті, наслідки їх впливу сприяють його глобальному розвитку, економічному зростанню та технологічному прогресу. Водночас вони спрямовують нові виклики, пов'язані з комерціалізацією, нерівністю та етичними питаннями.

Впровадження VAR та інших аналітичних систем для підвищення об'єктивності суддівства, новітні методи тренувань і відновлення – використання біомеханіки, спортивної медицини, штучного інтелекту для покращення результатів, розвиток кіберспорту як нового напрямку інтеграції спорту і цифрових технологій висувають нові вимоги змісту, форм, методів та технологій освіти. Відповідно, майбутні тренери з видів спорту мають володіти компетенціями та технологіями і бути готовими до їх застосування в умовах сьогодення.

Підготовка майбутнього тренера базується на кількох ключових пріоритетах, які забезпечують його професіоналізм, компетентність, ефективність та успішність у роботі. До них відносять: знання сучасних тенденцій у спорті та методів розвитку фізичних якостей, вивчення методики тренувального процесу та принципів планування навантажень, використання сучасних технологій у тренувальному процесі, набуття досвіду тренерської діяльності через стажування та практичну роботу.

Ці пріоритети дають основу для формування логістичної компетентності сучасного тренера, який здатний не лише передавати знання, але й надихати спортсменів на досягнення високих результатів, організовувати роботу команди, управляти тренувальним процесом, розвивати комунікативні навички та конфліктний менеджмент.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Питанню професійної підготовки майбутніх фахівців, їх компетентності у галузі фізичної культури присвячені дослідження Н. Белікової, П. Джурина, Д. Вербінського, Є. Павлюка, Л. Суценко [1;7;10]. Аспекти професійної підготовки фахівців з логістики детально висвітлено у працях О. Дейнеги, Ю. Довганя, Є. Крикавського, І. Поліщук, А. Слащук [6;8;9]. Актуальність формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів підтверджено науковими доробками Т. Гоголь, Ю. Дубревського, І. Поручинської, Л. Суценко [3; 4; 5; 9; 10].

Мета статті – розкрити важливість формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів з видів спорту як здатності ефективно організувати, управляти та оптимізувати матеріальні, інформаційні та кадрові потоки у професійній діяльності.

Виклад основного матеріалу. Структура логістичної компетентності тренера охоплює знання, навички та уміння, які забезпечують ефективне планування, організацію і реалізацію тренувального процесу з урахуванням ресурсного, просторово-часового та інформаційного забезпечення [3;9]. До основних компонентів логістичної компетентності тренера включають: планувально-організаційний, інформаційно-аналітичний, комунікативний, етично-правовий, адаптаційно-ситуаційний, ресурсний.

Планувально-організаційний компонент тренера охоплює сукупність знань, умінь і навичок, пов'язаних з ефективним плануванням, структуризацією та організацією тренувального процесу і спортивної діяльності загалом. Основними характеристиками цього компоненту є:

- стратегічне та тактичне планування, яке визначається коротко-, середньо- та довгостроковими цілями підготовки спортсменів; розробкою річного, квартального, місячного та щоденного тренувального планів та узгодженням їх із календарем змагань і тренувальних зборів;
- організація тренувального процесу, яке передбачає складання графіків занять з урахуванням відновлення, харчування, навчання спортсменів, організацію тренувальних зборів, виїздів на змагання, забезпечення необхідним інвентарем і ресурсами;
- управління просторово-часовими характеристиками, що включають оптимізацію розкладу тренувань відповідно до доступності до спортивних об'єктів і часу спортсменів, а також ефективне використання тренувального простору та обладнання;
- аналіз і корекцію планів (постійний моніторинг ефективності тренувального процесу та його адаптація в разі необхідності (травми, зміни в змаганнях, стан спортсмена тощо));
- інтеграцію допоміжних служб, медичних, психологічних, технічних фахівців до планування підготовки та співпрацю з адміністрацією спортивного закладу, логістами, спонсорами, батьками (у разі роботи з молоддю);
- документальне оформлення планів, звітів, журналів тренувань, графіків змагань, журналів контролю навантаження [5;10].

Інформаційно-аналітичний компонент проявляється у вмінні аналізувати результати змагань і тренувань, вести документацію, використовувати інформаційно-комунікаційні технології для моніторингу й обліку. Цей компонент представлений такими характеристиками:

- накопиченням і систематизацією даних про фізичний, психологічний стан спортсменів, результати контрольних і змагальних виступів, біомеханічні та медичні показники, а також веденням журналів тренувань, протоколів тестувань, таблиць навантажень;
- аналізом результатів тренувальної та змагальної діяльності, що включає оцінку ефективності застосованих тренувальних методик, порівняння фактичних результатів із запланованими показниками та виявлення тенденцій, слабких місць і резервів у підготовці спортсменів;
- використанням сучасних ІКТ, застосуванням цифрових платформ, мобільних додатків, відео-аналізу, онлайн-щоденників і баз даних, автоматизованим моніторингом навантаження, серцевого ритму, відновлення тощо;
- прийняттям рішень на основі даних та корекцією тренувальних планів на основі аналізу інформації, індивідуалізацією підходів до спортсменів згідно з аналітичними висновками;
- оцінкою зовнішніх чинників щодо аналізу умов змагань (клімат, інфраструктура, час стартів, конкуренти тощо), урахуванням впливу соціальних, психологічних та побутових факторів на підготовку, інформаційною культурою та етикою [1; 2].

Комунікативний компонент логістичної компетентності тренера створює умови для ефективного спілкування, взаємодії та підтримання конструктивних зв'язків з усіма учасниками тренувального і змагального процесу, а також із зовнішніми партнерами й структурами. Його основними характеристиками є:

- взаємодія зі спортсменами, встановлення довірливих, відкритих відносин, уміння мотивувати, переконувати, давати зворотний зв'язок, врахування вікових, психологічних, особистісних особливостей спортсменів, підтримка дисципліни через діалог, а не авторитарність;
- комунікація з батьками, інформування про процес підготовки, досягнення, труднощі, залучення до співпраці для підтримки розвитку дитини, роз'яснення ролі батьків у формуванні відповідального ставлення до спорту;
- взаємодія з командою супроводу, узгодженість дій із лікарями, масажистами, психологами, методистами, адміністрацією, побудова командної роботи, де кожен учасник розуміє свою роль;
- комунікація з організаторами, логістичними службами, ведення переговорів з представниками спортивних баз, готелів, транспортних компаній, вміння точно й чітко формулювати потреби команди;
- зовнішня комунікація, що включає участь у прес-конференціях, інтерв'ю, робота зі ЗМІ, побудову позитивного іміджу спортсмена та команди, участь у спортивних спільнотах, форумах, освітніх заходах;
- конфліктологічна компетентність уміння запобігати конфліктам або вирішувати їх конструктивно, посередництво в суперечках між спортсменами чи між спортсменом і батьками, персоналом [7;10].

Етично-правовий компонент логістичної компетентності тренера проявляється у сукупності знань, навичок і ціннісних орієнтацій, які забезпечують професійну діяльність тренера відповідно до законодавчих норм, етичних стандартів, норм безпеки та принципів чесної гри. Він включає:

- знання нормативно-правової бази та орієнтування в законодавстві України (або іншої держави) у сфері фізичної культури і спорту, знання правил проведення змагань, умов участі, вимог до безпеки, розуміння прав і обов'язків тренера, спортсмена, батьків (у дитячо-юнацькому спорті), дотримання трудового законодавства, договорів, норм охорони праці;
- антидопінгове законодавство, що передбачає обізнаність у антидопінгових правилах, заборонених речовинах, процедурах тестування;
- етична поведінка тренера, дотримання ним професійної етики у спілкуванні зі спортсменами, батьками, колегами, заборона будь-яких форм дискримінації, насильства, принижень, сексуальних домагань, демонстрація поваги до гідності спортсмена, незалежно від рівня результатів;
- дотримання принципів чесної гри (fair play), сприяння розвитку у спортсменів моральних якостей: поваги до суперника, суддів, правил, засудження обману, фальсифікацій, маніпуляцій результатами;
- безпека та захист прав дитини (у молодіжному спорті) розуміння принципів захисту дитини: заборона фізичного і психологічного тиску, створення безпечного, підтримуючого середовища для всебічного розвитку юних спортсменів;
- конфіденційність і відповідальність, дотримання правил обробки персональних даних спортсменів, відповідальність за прийняті рішення та їх наслідки для здоров'я й кар'єри спортсмена [7;10].

Адаптаційно-ситуаційний компонент логістичної компетентності тренера передбачає здатність ефективно реагувати на змінні умови тренувального та змагального процесу, адаптуючи стратегії та методи відповідно до конкретних ситуацій. Основними характеристиками цього компонента є:

- гнучкість у прийнятті рішень, уміння швидко аналізувати поточну ситуацію та коригувати плани тренувань або змагань для досягнення оптимальних результатів;
- управління стресовими ситуаціями, здатність зберігати спокій та приймати обґрунтовані рішення під час непередбачуваних або кризових моментів;
- індивідуальний підхід та адаптація методів тренування з урахуванням особистих особливостей, фізичного стану та психологічного настрою кожного спортсмена;
- оцінка та реагування на зовнішні фактори з урахуванням впливу погодних умов, технічних характеристик обладнання, рівня підготовленості суперників та інших зовнішніх чинників на планування та коригування тренувального процесу;
- постійне вдосконалення професійних навичок та сприйняття нової інформації, впровадження сучасних методик та технологій для підвищення ефективності тренувального процесу [1; 2].

Ресурсний компонент логістичної компетентності тренера представляє собою сукупності знань, умінь і навичок, пов'язаних з ефективним управлінням матеріальними, фінансовими, кадровими та інфраструктурними ресурсами, необхідними для реалізації тренувального і змагального процесу. Основними характеристиками цього компоненту є:

- матеріально-технічне забезпечення, знання специфіки спортивного інвентарю та обладнання (вибір, експлуатація, облік, збереження), вміння організувати доступ до спортивних споруд, тренувальних баз, змагальних арен;
- фінансове планування, оптимізація витрат, розрахунок бюджету на тренувальні збори, змагання, інвентар, транспорт, харчування тощо, залучення спонсорів, грантів або ресурсів спортивних організацій, контроль за ефективним використанням коштів;
- управління людськими ресурсами, взаємодія з помічниками тренера, масажистами, лікарями, психологами, адміністраторами, організація командної роботи допоміжного персоналу, делегування повноважень і координація дій учасників тренувального процесу;
- логістика переміщення і проживання, організація трансферів, бронювання житла, харчування, забезпечення комфортних умов для спортсменів під час виїздів, урахування часу на адаптацію, кліматичних умов, часових поясів;
- медико-біологічне забезпечення, забезпечення доступу до медичних оглядів, діагностики, реабілітаційних процедур, знання основ спортивної медицини, дієтології, фармакології (з дотриманням антидопінгових норм).
- резервне планування наявності запасних варіантів на випадок технічних збоїв, затримок транспорту, поломки інвентарю або інших непередбачуваних ситуацій [3;4;5;9].

Висновки. Отже, формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів зі спорту передбачає здатність ефективно організувати, управляти та оптимізувати матеріальні, інформаційні та кадрові потоки у спортивній діяльності, а саме розвиток основних компонентів: планувально-організаційного, інформаційно-аналітичного, комунікативного, етично-правового, адаптаційно-ситуаційного, ресурсного. Планувально-організаційний компонент забезпечує цілісність і системність у роботі тренера. Від його якості залежить не лише ефективність тренувального процесу, але й результативність виступів спортсменів, збереження їхнього здоров'я та раціональне використання ресурсів. Інформаційно-аналітичний компонент відповідає за вміння аналізувати результати змагань і тренувань, вести документацію, використовувати інформаційно-комунікаційні технології для моніторингу й обліку. Комунікативний компонент має ключове значення для створення позитивного психологічного клімату, ефективної командної взаємодії та загального успіху спортивної діяльності. Хороший комунікатор – це не лише тренер, а й лідер, наставник, координатор і представник інтересів спортсменів у зовнішньому середовищі. Адаптаційно-ситуаційний компонент є важливим для забезпечення динамічного та адаптивного підходу в управлінні тренувальним процесом, що дозволяє досягати високих результатів навіть у змінних та непередбачуваних умовах. Ресурсний компонент є фундаментальним для організації тренувального процесу. Навіть за наявності високого професіоналізму тренера, без належного забезпечення результативність підготовки значно знижується. Уміння ефективно управляти ресурсами дозволяє створити стабільні умови для зростання майстерності спортсменів.

Література

- 1.Вербінський Д. С. Інноваційні технології в закладі вищої освіти. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». (53). 2023. С. 30-33.
- 2.Волкова Н. П. Інтерактивні технології у вищій школі : навч. метод посібник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.
- 3.Гоголь Т. В. Методологічні підходи формування логістичної компетентності у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Кременець : ВЦ КОГПА імені Тараса Шевченка, 2022. Випуск 14. С. 18-28.
- 4.Гоголь Т. В. Педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Серія №15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура та спорт): зб. наукових праць / За ред. О.В. Тимошенка. Київ: Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2023. Випуск 3 К(162)23. С. 99-103. DOI: 10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).*
- 5.Дубревський Ю. М. Актуальність підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту до формування управлінської компетентності. Педагогіка і психологія. № 9, 2012. С. 39-43.
- 6.Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України : монографія / за наук. ред. Є. В. Крикавського, О. В. Дейнеги. Львів-Рівне : О. Зень, 2022. 310 с.
- 7.Павлюк Є. О. Професійне становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки : монографія. Хмельницький : ХНУ, 2016. 190 с.
- 8.Поліщук І. І., Довгань Ю. В. Логістична компетентність як складова ефективної логістики. Електронне фахове видання з економічних наук «Modern Economic». 2021. №28. С. 118-124.
- 9.Поручинська І. В., Поручинський В. І., Слащук А. М. Роль логістики у проведенні масових спортивних подій. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». №23, 2022. С. 166-170.
10. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту (теоретико-методологічний аспект) : монографія. Запоріжжя : Запорізький державний університет, 2003. 442 с.

References

- 1.Verbinskyi, D. S. (2023). Innovatsiini tekhnologii v zakladi vyshchoi osvity [Innovative technologies in a higher education institution]. *Naukovyi visnyk Uzhgorodskogo universytetu. Seriiia «Pedagogika. Sotsialna robota»*. No. 53, P. 30-33. [in Ukrainian]
- 2.Volkova, N. P. (2018). Interaktyvni tekhnologii u vyshchii shkoli [Interactive technologies in higher education]: navchalno-metodychnyi posibnyk. Dnipro, 360 p.

- 3.Hohol, T. V. (2021). Metodolohichni pidhody formuvannya lohistychnoi kompetentnosti u maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi kultury i sportu [Methodological approaches to the formation of logistical competence in future specialists in physical education and sports]. *Naukovyi visnyk Kremenetskoii oblasnoii humaniramo-pedahohichnoii akademii imeni Tarasa Shevchenka. Seria: Pedahohichni nauku.* No. 14. P. 18-28. [in Ukrainian]
- 4.Hohol, T. V. (2023). Pedadahohichni umovy formuvannya lohistychnoi kompetentnosti maibutnikh treneriv vykladachiv [The pedagogical conditions of formation of logistical competence of future athletics trainer-teachers]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seria 15. Naukovo-pedahohichnoii problem fizychnoi kultury.* No. 3K(162)23. P. 99-103. [in Ukrainian]
- 5.Dubrevskiy, Yu. M. (2012). Aktualnist pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia i sportu do formuvannia upravlinskoi kompetentnosti [The relevance of training future physical education and sports specialists to develop managerial competence]. *Pedahohika i psykhohihiia.* No. 9. P. 39-43. [in Ukrainian]
- 6.Krykavskiy, Ye. V., & Deyneha, O. V. (2022). Marketynh i lohistyka u vstanovlenni tsyfrovoi ekonomiky [Marketing and logistics in the development of the digital economy of Ukraine]: monohrafiia. Lviv-Rivne : Zen, 310 p.
- 7.Pavliuk, Ye. O. (2016). Profesiine stanovlennia maibutnikh treneriv-vykladachiv u protsesi fakhovoi pidhotovky [Professional development of future teacher trainers in the process of professional training]: monohrafiia. Khmelnytskyi : KhNU, 190 p.
- 8.Polishchuk, I. I., & Dovhan, Yu. V. (2021). Lohistychna kompetentnist yak skladova efektyvnoi lohistyky [Logistical competence and efficient logistics]. *Elektronne fakhove vydannia z ekonomichnykh nauk «Modern Economic».* No. 28. P. 118-121. [in Ukrainian]
- 9.Poruchynska, I. V., & Poruchunskiy, V. I., & Slashchuk, A. M. (2022). Rol lohistyky u provedenni masovykh sportyvnykh podii [The role of logistics in holding mass sporting events]. *Ekonomichniy visnyk NTUU «Kyivskiy politekhnichnyi instytut».* No. 23, P. 166-170. [in Ukrainian]
10. Sushchenko, L. P. (2003). Profesiina pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia i sportu (teoretyko-metodolohichniy aspekt) [Professional training of future specialists in physical education and sports (theoretical and methodological aspect)]: monohrafiia. Zaporizhzhia : Zaporizkyi derzhavnyi universytet, 442 p.

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.04\(190\).12](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.04(190).12)
УДК: 796.325:612-055.2

Ковцун В. В. ,
старший викладач, здобувач
кафедра зимових видів спорту
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
<http://orcid.org/0000-0002-3323-5821>

Ковцун В.І.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
кафедра спортивних та рекреаційних ігор
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
<http://orcid.org/0000-0002-2394-6064>

Гнатчук Я.І.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
кафедра теорії та методики фізичного виховання і спорту
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький
<http://orcid.org/0000-0001-9819-5069>

Лещак О.М.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
кафедра спортивно-педагогічних дисциплін
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ
<http://orcid.org/0000-0002-9237-3060>

Демидюк С.Ю.
аспірант, кафедра спортивно-педагогічних дисциплін
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ
<http://orcid.org/0009-0008-8082-542X>

ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТОК ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ

Анотація. Незважаючи на високу складність оволодіння технічними прийомами гри у волейбол, висвітленню проблеми розвитку координаційних здібностей волейболісток-початківців у доступній нам спеціальній літературі приділяється недостатньо уваги. Установлена очевидна актуальність розробки обґрунтованої програми координаційної підготовки волейболісток на етапі спеціалізованої базової підготовки. **Мета:** встановити ефективність програми занять з розвитку координаційних здібностей волейболісток щодо показників ігрової діяльності. **Методи дослідження:** теоретичний аналіз та узагальнення даних науково і методичної літератури, педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, методи математичної статистики. **Результати.** Після

**ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ НАУКОВОГО ФАХОВОГО ВИДАННЯ «НАУКОВИЙ ЧАСОПИС УДУ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА. СЕРІЯ 15. НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ)»**

Редакція приймає до друку у виданні наукові статті з педагогіки, фізичного виховання і спорту, що раніше не публікувалися.

Статті, подані до збірника наукових праць, мають містити такі структурні елементи: постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій; формування мети статті (постановка завдання); висвітлення

процедури теоретико-методологічного та/або експериментального дослідження із зазначенням методів дослідження; виклад основного матеріалу дослідження; висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку; список використаних джерел. Текст статті має бути викладений у науковому стилі, не містити орфографічні, граматичні та стилістичні помилки.

Статті, подані з порушеннями перелічених вимог, редакційна колегія не розглядає.

Вимоги до оформлення статей. Текст статті обсягом 10 і більше сторінок друкується в редакторі Microsoft Word for Windows; формат тексту – *doc, шрифт тексту – Times New Roman, розмір – 14 pt, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см, вирівнювання по ширині. Параметри сторінки: ліве поле – 30 мм, праве – 20 мм, верхнє, нижнє – 20 мм. До статті можна включати графічні матеріали – рисунки, таблиці, фото, формули тощо. Графічні матеріали контрастні (формули, рисунки, схеми), згруповані, розташовуються у тексті статті з підписами та порядковим номером та виконані в одному з графічних редакторів; шрифт у таблицях і на рисунках – не менше 11 pt.

Посилання на використані джерела подаються у квадратних дужках. Нумерація джерел наскрізна за алфавітом. Список використаних джерел має складатися із двох блоків (джерела мовою оригіналу та References). Спільне оформлення бібліографічного запису першого блоку дозволяється на вибір: ДСТУ 8302:2015 або один із віднесених до рекомендованого переліку стилів, які є загальноживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт (відповідно до наказу МОНУ від 12 січня 2017 року № 40). References наводиться з метою активного включення публікацій в обіг наукової інформації та їх коректного індексування наукометричними системами. Транслітерований список повинен бути оформлений згідно стандарту APA (American Psychological Association) (<http://nbuv.gov.ua/node/929>). Оформити цитування відповідно до стандарту APA можна на сайті онлайнного автоматичного формування посилань: <http://www.bibme.org/apa/book-citation/manual>. Важливо(!) в елементах опису слід використовувати лише прямі лапки ("") та заборонено замінити латинські літери кирилицею. Якщо в списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються в списку, наведеному на латиниці.

Оформлення титульної сторінки статті: УДК; прізвище та ініціали автора(ів), науковий ступінь, вчене звання, посада, повна назва закладу освіти чи наукової установи, місто мовою статті (курсивний шрифт, вирівнювання по правому краю); нижче через інтервал – назва статті прописними літерами, шрифт – жирний, вирівнювання по центру; через інтервал подається анотація (слово «анотація» не пишеться), що містить прізвище та ініціали автора(ів) (для англ. варіанта – прізвище та ім'я повністю), назву статті, текст (тезисно виклад основних положень, результатів і висновків статті), ключові слова (до семи) та подається двома мовами (українська, англійська) або трьома мовами, якщо мова статті інша (мова оригіналу, українська, англійська). Обсяг анотації – 100-150 слів українською мовою та мовою статті, 250-300 слів англійською мовою.

Окремими файлами подаються: довідка про автора та рецензія на статтю (за необхідності). Електронну версію матеріалів (статті + авторська довідка + рецензія наукового керівника (за необхідності) направляти на e-mail: 4asopis_seria15@ukr.net.

Автори без наукового ступеня обов'язково надсилають рецензію наукового керівника/фахівця з відповідної галузі досліджень (сканований варіант завіреного документа). Довідка про автора повинна включати прізвище, ім'я по батькові автора і всі дані про нього (поштовий індекс, місто, місце роботи, посада, наукове звання, вчений ступінь, контактні телефони, електронну адресу. У довідці варто зазначити про потребу отримання друкованої версії номеру журналу вказати адресу відділення Нової пошти отримувача. Співавтори або бажано можуть замовити додаткову кількість збірників вартістю 100 грн. за 1 примірник.

Матеріали рецензуються членами редакційної колегії збірника та зовнішніми незалежними експертами, виходячи з принципу об'єктивності, з позицій вищих міжнародних академічних стандартів якості. За зміст і достовірність наведених даних та посилань відповідальність несуть автори. Редакційна колегія може не поділяти думки авторів. Редакційна колегія залишає за собою право відхилити неякісні матеріали без пояснення причин. При передруці матеріалів посилання на видання обов'язкове.

Після рецензування матеріали статей проходять перевірку на плагіат. Повідомлення про прийняття її до друку (чи відхилення) надсилається автору на електронну адресу після проходження процедури рецензування та плагіат-перевірки. **Тільки за позитивного висновку щодо друку статті автор має оплатити видання і обов'язково надіслати копію квитанції про оплату на електронну адресу редакції або sms-повідомлення на +380639888210, вказавши своє прізвище і перераховану суму коштів.**

За довідками звертатися за номером +380639888210 (Валерія Володимирівна).

Збірник виходить щомісячно. Прийняті до розгляду статті після процедури рецензування, перевірки тексту на унікальність приймаються до друку; після здійснення автором оплати за видавничі послуги, статті **в порядку черги** друкуються у найближчому номері видання. Електронна версія збірника надсилається авторам на e-mail, друкований примірник – Новою Поштою (оплата пересилання отримувачем).

REQUIREMENTS TO THE SCIENTIFIC FACULTY ARTICLES
" SCIENTIFIC JOURNAL OF THE UKRAINIAN STATE
UNIVERSITY NAMED AFTER MYKHAILO DRAGOMANOV. SERIES № 15.
SCIENTIFIC-PEDAGOGICAL PROBLEMS OF PHYSICAL CULTURE (PHYSICAL CULTURE
AND SPORTS) »

The editorial board accepts for publication in the publication scientific articles on pedagogy, physical education and sports that have not been published before. Articles submitted to the collection of scientific papers should contain the following structural elements: problem statement and its connection with important scientific and practical tasks; analysis of

recent research and publications; formation of the purpose of the article (task statement); coverage of the procedure of theoretical and methodological and / or experimental research with indication of research methods; presentation of the main research material; conclusions and prospects for further explorations in this direction; references. The text of the article should be presented in a scientific style, not contain spelling, grammatical and stylistic errors. Articles submitted in violation of these requirements are not considered by the editorial board. Requirements for the design of articles. The text of an article of 10 or more pages is printed in Microsoft Word for Windows; text format - * doc, text font - Times New Roman, size - 14 pt, spacing - 1.5, paragraph indent - 1.25 cm, width alignment. Page options: left margin - 30 mm, right - 20 mm, top, bottom - 20 mm.

The article can include graphic materials - drawings, tables, photos, formulas, etc. Contrasting graphic materials (formulas, figures, schemes), grouped, are located in the text of the article with captions and serial number and made in one of the graphic editors; font in tables and figures - not less than 11 pt. References to the sources used are given in square brackets. Numbering of sources through alphabetical order. The list of sources used should consist of two blocks (sources in the original language and References). The style of bibliographic record of the first block is allowed to choose: DSTU 8302: 2015 or one of the recommended lists of styles that are common in foreign practice of scientific works (according to the order of the Ministry of Education and Science of January 12, 2017 № 40). References are provided in order to actively include publications in the circulation of scientific information and their correct indexing by scientometric systems. The transliterated list must be prepared according to the ARA (American Psychological Association) standard (<http://nbuv.gov.ua/node/929>). You can make a citation in accordance with the ARA standard on the website of online automatic link formation: <http://www.bibme.org/apa/book-citation/manual>. Important (!) Only direct quotation marks (") should be used in the description elements and it is forbidden to replace Latin letters with Cyrillic letters. If there are references to foreign publications in the list, they are completely repeated in the list given in Latin.

Registration of the title page of the article: UDC; surname and initials of the author (s), scientific degree, academic title, position, full name of the educational institution or scientific institution, city in the language of the article (italics, alignment on the right edge); below the space - the title of the article in capital letters, font - bold, centered; an annotation is submitted at intervals (the word "annotation" is not written), containing the surname and initials of the author (s) (for the English version - surname and name in full), the title of the article, the text), keywords (up to seven) and submitted in two languages (Ukrainian, English) or in three languages, if the language of the article is different (original language, Ukrainian, English). The volume of the annotation is 100-150 words in Ukrainian and the language of the article, 250-300 words in English. Separate files are provided: information about the author and a review of the article (if necessary).

The electronic version of the materials (articles + author's certificate + review of the supervisor) (if necessary) should be sent to e-mail: **4asopis_seria15@ukr.net**. Authors without a degree must submit a review by a supervisor / specialist in the relevant field of research (scanned version of a certified document).

The author's certificate must include the author's surname, patronymic and all data about him (postal code, city, place of work, position, academic title, academic degree, contact telephone numbers, e-mail address. The certificate should indicate the need to obtain a printed version. The co-authors or those who wish can order an additional number of collections worth UAH 130 per 1 copy. The materials are reviewed by members of the editorial board of the collection and external independent experts, based on the principle of objectivity, from the standpoint of the highest international academic quality standards. The authors are responsible for the content and accuracy of the given data and references. The editorial board may not share the views of the authors. The Editorial Board reserves the right to reject poor quality materials without explanation. When reprinting materials, reference to the publication is required. After reviewing the materials of the articles are tested for plagiarism. Notice of its acceptance for publication (or rejection) is sent to the author's e-mail address after the review and plagiarism.

Only if the conclusion is positive about the publication of the article, the author must pay for the publication and be sure to send a copy of the payment receipt to the e-mail address or sms-message to +380639888210, indicating his name and the amount transferred.

For inquiries call +380639888210 (Valeria).

The collection is published monthly. Articles accepted for consideration after the review procedure, checks of the text for uniqueness are accepted for printing; after the author pays for publishing services, the articles are printed in turn in the next issue. The electronic version of the collection is sent to the authors by e-mail, a printed copy - by Nova Poshta (payment by the recipient). In case of exceeding the limit of the current issue, the articles accepted for printing are published in the next issue (next month).